

Hoop en Illusie

Hoop en Illusie

Diana van Bezouwen

Schrijver: Diana van Bezouwen
Coverontwerp: Diana van Bezouwen
ISBN: 9789402100532
© Diana van Bezouwen

*Voor mijn zoon, Zino.
Waar ik onvoorwaardelijk van hou!*

Laurens

Het is donderdagochtend.

Een dag als alle andere dagen, maar ik voelde me beroerd toen ik vanmorgen opstond. Niet misselijk of brak, maar ik had een ondefinieerbaar onderbuik gevoel.

Vreemd. Ik heb de laatste tijd juist geen zorgen aan mijn kop en ik had vannacht echt heerlijk geslapen, in tegenstelling tot een tijd terug.

Later kreeg ik er ook nog eens hoofdpijn bij. Het kwam vanuit mijn nek.

Het leek wel of iemand met zijn volle gewicht op me leunde.

Zuchtend en steunend was ik naar de badkamer gelopen om een tablet uit het medicijnkastje te pakken en daarna was ik stil op mijn bed gaan liggen, wachtend tot de pijn zou verdwijnen. Helaas duurde dat even.

Ik functioneer namelijk niet als ik koppijn heb, dan kan ik niets meer. Pas na de tweede tablet voelde ik me weer zo fit als een hoentje en kon ik weer rechtop lopen.

Het is lang geleden dat ik zo'n zware aanval van migraine heb gehad.

Ik zet koffie voor mezelf, ga met een deken stijf om me heen op de bank zitten en bekijk het nieuws van de dag op teletekst.

Geen schokkende dingen, behalve wat strubbelingen in de politiek en vechtende burgers in Palestina. Buiten dat nog de gebruikelijke files en het weerbericht geeft slecht weer door, maar dat zie ik zelf ook wel als ik de gordijnen open schuif.

Om kwart over zeven stap ik onder de douche en ik laat de warme stralen over mijn lichaam stromen. Dit is totale ontspanning. Mijn moment.

Ik hoef pas om half negen te beginnen, dus haasten hoef ik me niet.

Vroeger vond ik werken leuk. Ik wilde alles leren. Ik was gemotiveerd en vastbesloten om hogerop te komen. Werken was een belangrijk onderdeel van mijn sociale leven. Ik leerde vrienden en vriendinnen via mijn werk kennen en onderhield die contacten ook. Nu doe ik dat niet meer.

Het enige wat ik zoek, is rust. Totale rust. Werken is nu alleen nog noodzakelijk om brood op de plank te krijgen. Sociale contacten ga ik uit de weg. Daar heb ik slechte ervaringen mee.

De tijden zijn veranderd.

Ik ben moeder geworden en ik heb een verantwoordelijkheid waar ik niet meer onderuit kom. En dat wil ik ook niet.

Tegenwoordig ben ik blij als ik na een lange dag op kantoor thuis kom en mijn schoenen uit kan schoppen. Voor mij is het fijne van een baan hebben dat je elke week weer met smart uit kunt kijken naar het weekend. Echt iets om naar uit te kijken.

Weekend is luxe geworden. Vrije tijd schaars.

Eindelijk is er tijd voor mezelf en voor Laurens.

Onze weekenden zijn niet echt spannend te noemen. Eerder saai en ze bestaan meestal uit boodschappen doen, schommelen in de speeltuin, knutselen of tekenen aan de grote tafel en films kijken. Het stelt niet veel voor, maar ik weet dat ik niet zoveel nodig heb om gelukkig te zijn.

Dat leer je wel als je een tijd in mijn schoenen hebt gestaan. Ik raad het iedereen af. Niemand weet wat ik de afgelopen jaren heb doorgemaakt.

Ik kijk altijd over mijn schouder, als een ontsnapte gevangene op de vlucht, en vertrouw vrijwel niemand. Overal zoek ik iets achter.

Soms, soms denk ik echt dat ik gek aan het worden ben.

Het is ook beter dat mensen die kant van mij niet kennen. Ik zie dingen die er misschien helemaal niet zijn en dat veroorzaakt paniekaanvallen bij mij.

Het is alsof hij op me loert en ieder moment op kan duiken.

Laurens vader. Ik ben als de dood voor hem.

Laurens kijkt ook uit naar de weekenden en vindt het heerlijk dat ik twee hele dagen bij hem kan zijn en dat er chips en snoep in huis is. Een compensatie voor de tijd dat ik er niet voor hem ben.

We hebben 's avonds na het werk veel te weinig tijd voor elkaar, want hij moet om acht uur naar bed. Hij is jong en heeft zijn slaap hard nodig.

Mijn jongen... Had ik maar meer ruimte voor hem in mijn drukbezette agenda.

Samen eten, hem in bad doen en een boekje naast zijn bed voorlezen, voordat ik hem in bed stop, is te weinig.

Helaas... Ik werk, net als veel andere alleenstaande moeders. Natuurlijk moet ik geld verdienen of in elk geval de mensen het idee geven dat ik een normale moeder ben die het geld nodig heeft. Opvallen is het laatste dat ik wil.

‘Wil je zaterdag naar de dierentuin?’

Zijn gezicht begint te glunderen en hij springt als een skippybal door de kamer.

‘Niet op de bank, schat. Kom er vanaf.’

Hij springt als een kangoeroe, rent op me af en pakt me met beide handen beet.

‘Oh, mam. Echt waar? Dat vind ik zo leuk!’

Ik voel zijn warme adem tegen mijn buik. Dit is heerlijk!

‘Nog twee nachtjes slapen,’ fluisterde ik hem vanmorgen pesterig in zijn oor tijdens het tanden poetsen en hij stak zijn tong naar me uit.

Ik weet dat hij de dagen aftelt.

Dat deed ik zelf ook toen ik zo oud was als hij. Ik was net zo enthousiast.

Hij heeft mijn karakter, godzijdank, maar qua uiterlijk lijkt hij totaal niet op mij.

Ik ben niet blond en heb geen blauwe ogen.

Laurens heeft een blanke huid, die 's winters in en in wit kan zijn. Mijn haar is donker, ik heb krullen en mijn ogen zijn donkerbruin.

Het mooiste aan Laurens vind ik zijn glimlach en de nog niet volgroeide tanden waar enorme kieren tussen zitten. Ik ben verliefd op mijn zoon. Binnenkort zal hij vast een beugel aangepraat krijgen om die spleten dicht te krijgen.

Jammer, het staat hem juist zo leuk.

Soms kijk ik naar zijn lange dunne benen wanneer hij in zijn ondergoed voor de kledingkast staat. Het is precies zijn vader, ook al zou ik willen dat dát niet zo was.

Wat werd hij blij van het woord *'dierentuin'*!

Het is voor mij ook al een tijd geleden dat ik naar een diertuin ben geweest. Ik heb er zin in, maar toen ik vanochtend uit het keukenraam keek, werd ik toch wel wat sceptisch. Het weer was echt slecht. De regen viel met bakken uit de hemel. Wat een rotweer. Maar misschien zou het dit weekend opklaren, daar hoopte ik dan maar op.

We hadden vanmorgen snel ontbeten. Hij twee boterhammen met pindakaas en ik twee met jam. Ik kan in het bedrijfsrestaurant altijd nog een extra broodje halen.

Laurens trekt zich van het weer niet veel aan. Hij heeft zijn regenjas aangetrokken en is bij mij achter in de wagen gekropen, vrolijk als altijd, met zijn

felgekleurde rugzak naast zich op de bank. Klaar om naar school te gaan.

De lucht ziet er ietsje beter uit. De regen is afgenomen, maar er zweven nog wat donkere wolken boven ons hoofd. De mensen op straat kijken chagrijnig.

De meesten hebben een paraplu opgestoken, maar een enkeling deert het niet en loopt dwars door de regen heen.

Echt koud is het niet, want er staat weliswaar geen zuchtje wind.

Een kwartier geleden ben ik aangekomen in Brussel. Een gezellige stad als je de leuke plekken weet te vinden, maar vooral heel grauw en kleurloos. De gebouwen zijn bruin en grijs en er is niet veel gedaan om de stad wat meer kleur te geven.

Als ik de leiding over dit land had, was het kleurrijker geweest.

Ik zou alle gevels in mooie warme tinten gespoten hebben en de balkons volgehangen hebben met gekleurde bloembakken. Over het onderhoud ervan heb ik nog niet nagedacht.

Onderweg voel ik de irritaties van mijn medeweggebruikers. Regen maakt mensen kribbig en het veroorzaakt ellenlange files op de weg, waar ik deze morgen flink last van heb.

Bah! Miezerrerregen. Maar ik moet niet zeuren. Ik zit in de auto.

Ik heb een dak boven mijn hoofd waar ik de regen zachtjes op hoor tikken. Het is hier warm en droog en ik heb muziek bij me.

Een zwervend bestaan is niets voor mij. Hoewel ik dat soms wel lijk te hebben. Van een vaste woonplaats kan ik nooit lang genieten. Die kans krijg ik niet.

Sinds enkele jaren werk ik in Brussel bij een verzekeringsmaatschappij en ik hoop dat ik die baan voorlopig kan houden ondanks de aanhoudende bezuinigingen.

Het gebouw waar ik in werk bevindt zich aan de rand van het centrum van Brussel en is met de auto gemakkelijk bereikbaar. Ik heb de gebruikelijke route genomen van huis naar mijn werk, heb onderweg Laurens afgezet bij de buitenschoolse opvang en heb bij het tankstation een kopje koffie gehaald met een stroopwafel erbij.

Een nieuwe dag met nieuwe kansen en zo hectisch als altijd.

Naar kantoor

De parkeerplaats staat al aardig vol. Op donderdag is het vaak druk en moet ik mijn best doen om een plekje te bemachtigen. De laatkomers zullen aan de overzijde van de straat bij een leeg pand moeten parkeren.

Ik heb mazzel.

Ik heb een parkeerplek en daar ben ik blij om, want ik heb geen paraplu bij me.

Door de brede houten voordeur, die 's ochtends wijd open staat, lopen de medewerkers van het bedrijf gehaast naar binnen.

Vanaf het dak moet het eruit zien als een mierencolonne. We lopen gedwee achter elkaar aan. Paraplu's worden uitgeschud en dichtgeklapt. Ik ben er klaar voor. Ik ga er weer een fijne dag van proberen te maken.

Ik zie wat bekenden en loop, al druk pratend met een van de secretaresses, mee naar binnen. Ze vraagt me hoe mijn vrije woensdag was en zwaaiend met mijn tas in de ene hand en mijn beker koffie in de andere hand, vertel ik haar over mijn bezoek aan de speeltuin met Laurens.

Dat is iets wat ik vrijwel elke woensdag doe. Samen met hem de kinderboerderij bezoeken of de speeltuin. Lekker schommelen, even op de wipkip, klimmen in het rek en daarna lunchen in een leuk

bistrootje en met de fiets naar huis om een filmpje te kijken.

Mijn onderbuikgevoel is weg. Het gaat nu stukken beter. Ik voel me goed en stralend loop ik de trap op en neem onderweg afscheid van mijn collega.

Er is geen aanleiding om me rot te voelen. Het zal vandaag een prachtige dag worden. Vanmiddag gaat de zon weer schijnen, de vogels zullen fluiten en de mensen zullen vrolijker zijn en minder neerslachtig. Ik kijk uit naar vanmiddag.

Binnen trek ik mijn jas uit, hang die op de chromen kapstok, gooi mijn tas op de grond naast mijn bureau, drink mijn beker koffie leeg en nestel me op mijn stoel achter mijn eigen bureau. Ik schud mijn haren naar achteren en werp een blik op de stapel post op mijn bureau.

Wat veel!

De berg is enorm en ik besluit maar meteen te beginnen. Ik pak mijn briefopener uit mijn la en schop mijn hakken uit onder mijn bureau. Er is toch niemand die het ziet en het voelt als thuis.

Als ik halverwege ben met het scheuren en lezen, komt Evi binnen stappen. Ik kijk even op de klok. Het is inmiddels kwart voor negen.

Ze ziet er gejaagd uit en haar gezicht is rood van kleur.

‘Sorry, ik stond in de file. Ik heb echt mijn best gedaan.’

Ze verontschuldigt zich meteen voor het gemiste kwartiertje.

Ik glimlach naar haar, zeg dat het mij niet uitmaakt omdat ik de baas hier niet ben, dat ik blij ben dat ze er nu wel is en dat ik een bekertje koffie voor haar uit de automaat op de gang zal halen.

Ze houdt haar hoofd schuin en werpt me een handkus toe.

Ik keek niet naar de klok om haar. Het kan me niet schelen of ze te laat is. Ik kijk altijd naar de klok omdat ik dan in kan schatten of Laurens in de klas zit of buiten aan het spelen is. Binnen geeft mij namelijk een prettiger gevoel dan buiten.

Als ik het bekertje espresso met suiker voor haar neerzet op haar bureau wrijf ik met mijn hand over haar rug.

‘Leuke avond gehad, meid?’

Ik zie het aan haar. Het straalt er vanaf. Ze is gisteren veel te laat gaan slapen en stinkt naar drank en sigaretten.

Evi begint beschaamd te ginnegappen en vertelt me dat ze gisteravond inderdaad een feestje had bij haar broer thuis en dat alcohol niet goed voor haar is.

‘Ik voel me vandaag niet fit, eerlijk gezegd. Ik moet even bijkomen, denk ik. Een paar bakjes koffie en het gaat vast beter.’

Ik kan het niet laten om te lachen. Evi kennende, zal het de wodka zijn geweest, die haar de das heeft omgedaan. Ik ruik het aan haar adem als ik bij haar

sta om een deel van de ongeopende post neer te leggen.

‘Zo min mogelijk lucht uitblazen vandaag, Eef.’

Ik wuif met mijn hand voor mijn gezicht.

‘Sorry,... oh, is het zo erg? Je ruikt het zeker al op afstand. Is het niet?’

Ze houdt de binnenkant van haar hand voor haar mond en ademt uit.

‘Eh, ja. Een beetje,’ lieg ik, ‘maar ik zal je vandaag wel een beetje ontzien.’

Ze kijkt me bezwaard aan.

‘Maar dat hoeft toch helemaal niet, lieverd. Het is mijn eigen schuld. Had ik maar niet zo veel moeten drinken. Maar ja, bij ons in de familie gieten ze de sterke drank net zo hard naar binnen als limonade.’

‘Het is niet erg,’ benadruk ik nogmaals.

‘Het maakt mij niet uit. Ik heb er zin in vandaag, dus doe jij maar lekker rustig aan.’

‘Ik maak het wel goed met je,’ zegt ze met een bedrukte blik.

Ik kan het niet laten om in een lachbui uit te barsten.

‘Je kijkt zo grappig. Sorry hoor, ik moet zo om je lachen.’

Ze slaat haar beide handen voor haar ogen.

‘Oh, niet doen, dan moet ik ook lachen en ik heb zo’n pijn,’ smeekt ze me.

Ik kijk haar vol medelijden aan. Wat zal ze een hoofdpijn hebben! De schat.

Ik buk naar de grond en pak mijn tas. Uit een van de zijvakjes pak ik een 400 mg tablet ibuprofen en zwaai ermee voor haar gezicht. Het heeft mij vanmorgen ook geholpen, alleen had ik geen kater.

‘Blijf zitten. Dan haal ik een bekertje water voor je.’

‘Lieverd...’ fluistert ze.

Ik loop naar de gang, tap het water en geef het haar samen met de hoofdpijntablet. Daar zal ze van opknappen. Doorgaans helpen die krenge daar wel bij.

‘Hier, neem dit maar in. Dat zal je goed doen.’

‘Dank je wel,’ antwoordt ze met een zwak stemmetje, ‘je bent echt lief.’

Grinnikend loop ik terug naar het bureau tegenover haar en ga door met mijn kantooractiviteiten. Zo te zien zakt de hoofdpijn binnen een half uur, want Evi is weer vrolijk en in staat om grapjes te maken.

Het is vandaag lekker druk en als ik op de klok kijk zie ik dat het al bijna elf uur is.

Ik wil net een geintje maken tegen Evi als de telefoon overgaat.

‘Ik pak hem wel.’

Snel neem ik op en vol zelfvertrouwen hoor ik mezelf zeggen:

‘Goedemorgen, BVS verzekeringen. U spreekt met Claudette. Waarmee kan ik u van dienst zijn?’

Even is het stil aan de andere kant van de lijn, maar na enkele ogenblikken hoor ik een zware

mannenstem mijn naam langzaam uitspreken: ‘Hallo, Clau-det-te...’

Een paar seconden lang ben ik verbouwereerd en blijf ik verstijfd op mijn stoel zitten.

Ik realiseer me dat dit waarschijnlijk de oorzaak van mijn slechte voor gevoel in de ochtend was, mijn zesde zintuig. Van schrik laat ik de hoorn uit mijn handen vallen en ik hoor hoe deze met een harde klap op mijn bureau terecht komt.

Evi schrikt op en kijkt me aan. Ik kijk met grote ogen terug.

Ik kan me niet meer bewegen, ik ben verdoofd.

Alle kleur voel ik uit mijn gezicht trekken, want ik herken zijn stem direct. En dan te bedenken dat ik deze stem ooit zo graag hoorde, omdat ik er kalm en blij van werd. Ik wist toen nog niet dat dit om zou slaan in haat en radeloosheid.

Hoe heeft hij me verdomme gevonden?

Ik voel me echt slecht en er vormt zich een bal in mijn buik als ik naar de hoorn kijk die omgedraaid op mijn bureau ligt.

Hoort hij mijn zware adembaling nu soms? Zou hij genieten van mijn doodsangst?

Met een snelle beweging leg ik de hoorn terug op het toestel en ik grijp met beide handen naar mijn gezicht.

‘Wat is er, Clau?’ vraagt Evi bezorgd.

‘Ik, eh...’

Mijn keel zit dicht. Ik ben niet in staat te antwoorden. Ik slik. En slik nogmaals.

‘Jeetje, ik dacht dat ik me vandaag beroerd voelde, maar jij ziet er ook niet best uit. Gaat het wel goed met je?’

Ik schud mijn hoofd.

‘Nee, ik moet even weg... Sorry.’

Ik veeg mijn handen af aan mijn rok van zwarte tafzijde en kijk naar Evi, die me aan blijft staren met haar prachtig opgemaakte ogen in de kleuren lichtblauw en goud. Ik wurm mijn voeten in mijn schoenen en sta op.

Ze ziet aan me dat er iets mis is, maar ze laat me met rust. Evi kent me goed genoeg om te begrijpen dat ik er nu niet over kan en wil praten. Ik moet even tot mezelf komen.

Mijn hart klopt als een bezetene en ijsberend loop ik door de kamer.

Wat moet ik nou? Het liefst stap ik meteen in de auto en rij ik weg, heel ver weg. Maar ik moet het even laten bezinken.

Ik wil Evi zo graag vertellen hoe ik me voel en wat ik op dit moment doormaak, maar ik kan het niet. Het zou zoveel zijn. Teveel. En hoe moet ik het verhaal beginnen? Ik zou het niet eens weten. Misschien komt dat later wel. Hoewel ik betwijfel of ik er ooit de kans voor zal krijgen. Ik weet wat me te doen staat. Ik maak mijn dag hier vol.

‘Doe je voorzichtig?’

Ik bevestig Evi met een knik.

Evi

Evi is een fijn mens.

Normaliter laat ik weinig mensen toe in mijn leven. Dat is in mijn situatie ook niet handig, maar Evi heeft indruk op me gemaakt en ik voel dat ze eerlijk is en recht door zee.

Op kantoor zijn er mensen die slecht over haar praten, omdat ze anders is. En zij zal ze zeker ook horen praten over mij. Ik weet dat ze me niet kunnen peilen. Ze krijgen geen hoogte van me en dat wil ik graag zo houden.

Evi komt uit Tsjechië en heeft een zeer aparte manier van praten. Het klinkt bitsig, hoewel ze dat niet is. Ik weet wie ze echt is. Het gaat mij om haar karakter en dat zit wel goed.

Ik ken collega's die zich ergeren aan haar stem wanneer ze haar aan de telefoon krijgen, maar dat is hun probleem. Voor mij is ze geweldig. Ik ben mentaal niet zo sterk en zij vult me aan. Ze staat haar mannetje. Ik weet wel hoe dat komt: ze is opgegroeid met broers, mijn Evi Juranek.

Ik ben al meerdere malen bij hen thuis geweest en heb dankbaar gebruik mogen maken van hun gastvrijheid. Evi heeft een fantastische familie waar ik oprecht jaloers op ben. Had ik maar zo'n familie!

Ik heb er vaak gegeten en een borrel gedronken tot in de late uurtjes en het kost me elke keer weer moeite om voor middernacht weg te komen. Ze

leggen mij in de watten en het liefst zou ik er eeuwig blijven, maar ik dring mezelf niet op.

De Juraneks geven mij het thuisgevoel dat ik mijn hele leven gemist heb. De saamhorigheid, de gezelligheid, de pittige discussies en de liefkozingen.

Ik mis dat al zo lang.

Haar moeder, Letta, is een prinses in de keuken. Je proeft de liefde voor koken in al haar gerechten. Ik heb vol ongeloof naar haar staan kijken in de keuken terwijl ze bezig was. Ze gooit van alles in de dampende pannetjes.

Een snufje van dit, een beetje van dat. Geen zakjes of pakjes, alles op gevoel.

Ik vind haar fantastisch. En haar eten ook.

Letta heeft gitzwart opgestoken haar en lijkt op een zigeunerin. Haar make-up is dik opgelegd en is eigenlijk te zwaar voor iemand op die leeftijd, maar zij kan het hebben.

Zoals ze zich opmaakt, zo kleedt ze zich ook. Uitdagens en provocerend met veel goud, kant, kralen en andere tierelantijnen.

Evi's vader is geen onderwerp van gesprek. Hoe dat verhaal in elkaar steekt, weet ik niet. Ik heb er nooit naar gevraagd. Misschien is hij dood, misschien is hij weg. Ze hoeft het me ook niet te vertellen. Het gaat me niets aan.

In huis wordt er nooit over hem gesproken waar ik bij ben en er hangt of staat geen foto van hem in de woonkamer of één van de andere kamers.